

Soufiane uit Algerije

Sinds 2019 staan de collega's van Goedwerk nauw in contact met Soufiane¹, een Algerijnse man met mooie dromen. Deze dromen zijn in de jaren dat wij hem kennen veranderd: van het willen verkrijgen van een verblijfsvergunning tot het besluit terug te keren naar Algerije. Lees hier hoe wij Soufiane de afgelopen drie jaar hebben begeleid en hoe hij uiteindelijk is teruggekeerd naar zijn land van herkomst.

Wantrouwen, onzekerheid en problemen

In 2019 komt Soufiane bij Goedwerk in beeld via andere Algerijnen. Tijdens het eerste gesprek vertelt Soufiane uitgebreid over Algerije en de reden dat hij is vertrokken. Hij voelde zich niet veilig en had veel problemen. Soufiane laat foto's zien van zijn eigen lichaam, die onder de littekens zitten wegens marteling. Terugkeer lijkt voor hem geen realistische optie. Echter is het leven in Nederland voor Soufiane ook zwaar. Hij verblijft hier sinds 2013 en zwerft al jaren rond, ook in andere Europese steden, zonder succes. Het is hem niet gelukt een verblijfsstatus te krijgen en glijdt soms af naar het slechte pad. Criminaliteit en verslaving spelen op en Soufiane heeft het zwaar. Dat Soufiane een moeilijke tijd heeft blijkt ook bij de eerste gesprekken: hij draagt zijn pet laag op zijn hoofd en kijkt ons bijna niet aan. Het wantrouwen is dan ook groot.

HASA en uitzichtloosheid

Stabiliteit lijkt belangrijk voor Soufiane, en het is Goedwerk gelukt om opvang te regelen in Amsterdam. Er worden regelmatig gesprekken met hem gevoerd over terugkeer, maar uiteindelijk blijkt toch dat hij graag nogmaals asiel zou willen aanvragen. Soufiane heeft een advocaat gevonden die hem wil bijstaan bij deze nieuwe aanvraag en we denken mee over de mogelijkheden. Hij waardeert het dat we hem niet overtuigen om terug te gaan, maar vanuit onze ervaring met hem meedenken over de mogelijkheden. Soufiane kiest er uiteindelijk voor om een HASA in te dienen en reist naar Ter Apel. Echter ging het indienen van de aanvraag en het verblijf in Ter Apel niet zoals Soufiane gehoopt had. Hij krijgt er problemen en het duurt hem allemaal lang.

Detentie en blijvende problemen

Het contact met Soufiane staat op een wat lager pitje, maar na een tijd krijgen we een belletje van hem vanuit het detentiecentrum in Rotterdam. Hij geeft aan helemaal klaar te zijn met de problemen die er spelen. Hij wil niet meer als ongedocumenteerd leven in Nederland, hij ervaart het als uitzichtloos en het brengt veel negatieve gevoelens naar boven. De collega's van Goedwerk geven aan dat hij altijd terecht kan bij het kantoor om weer te praten over terugkeer naar Algerije. Soufiane geeft aan het te zullen onthouden en een paar weken later staat hij dan ook op de stoep. Hij vertelt: "Ik ben vanochtend vrijgekomen uit het detentiecentrum en ben direct naar jullie kantoor gelopen." Soufiane is het zat en wil graag snel snel terugkeren.

Plan voor terugkeer en COVID-19

We gaan voortvarend te werk samen met Soufiane. Hij krijgt opnieuw een bed in de LVV en samen maken we een plan: waar gaat hij wonen bij terugkeer, hoe wil hij inkomen genereren? Dit zijn allemaal vragen waar we ons mee bezig houden en die zijn terugkeer steeds meer vorm geven. Soufiane wil graag een kapperszaak beginnen in Algerije. Hij is in het bezit van een kappersdiploma en heeft ook ervaring opgedaan in Nederland, door zijn medebewoners te knippen in het AZC in Ter Apel en in het detentiecentrum in Rotterdam. Soufiane is zichtbaar enthousiast wanneer het hierover gaat en wordt langzaam aan ook steeds meer open naar ons toe. Hij vertelt ook over zijn vriendin die hij in België heeft ontmoet en de plannen om met haar te gaan trouwen in Algerije. Door corona duurt het hele proces echter erg lang, wat Soufiane erg boos en geagiteerd maakt. Hij begrijpt niet goed waarom het allemaal zo lang moet duren, hij wil graag terugkeren. Op verschillende manieren proberen we het proces te versnellen. Er is zelfs een optie besproken om zijn moeder in Algerije naar Frankrijk te laten reizen om zijn paspoort te komen brengen. Soufiane wil zo graag terug dat hij regelmatig zelf naar Den

¹ Naam is gefingeerd.

Haag reist om de Algerijnse ambassade te bezoeken. Echter kunnen zij helaas niets voor hem betekenen, en wordt er veel van ons geduld gevraagd. Ketenpartners beginnen te twifelen aan zijn motivatie voor terugkeer, doet hij er wel alles aan om het te realiseren? Wij proberen keer op keer hen te overtuigen dat Soufiane serieus is met zijn plannen.

Leven in Nederland en het verlossende woord

Het vertrouwen tussen de collega's van Goedwerk en Soufiane is goed. Hij stelt zich steeds meer open en komt regelmatig naar kantoor. Soms om gewoon een kopje koffie te drinken, andere keren om zijn plannen nog bij te stellen. Aangezien Soufiane geen aanspraak maakt op een financiële ondersteuning hebben we samen met hem een bijzonder verzoek opgesteld om zijn plannen te realiseren. Ook hierin zagen we weer de serieuze kant van Soufiane, die op een realistische manier nadenkt over zijn toekomst. Hij vertelt ons ook over zijn (inmiddels) verloofde, zijn familie en zijn ervaringen in Europa en Nederland. De eerste keer dat we Soufiane spraken, konden we enkel in het Arabisch met hem communiceren. Inmiddels kan hij goed Nederlands verstaan en spreekt hij een redelijk woordje Engels. Het leven in Europa en Nederland heeft hem veel geleerd zegt hij.

Soufiane is erg blij en raakt enthousiast wanneer het gaat om zijn eigen zaak. Bijna wekelijks zitten we samen met hem om het een mooi en reëel plan op te stellen. Wat later komt dan ook eindelijk het verlossende woord van IOM: de LP van Soufiane is afgegeven en de vlucht zal spoedig geboekt worden. In een snel vaart organiseren we samen met IOM het hele vertrek. Soufiane vertelt: "Mijn familie is de dagen aan het aftellen totdat ik terugkom. Ik heb Algerije zo gemist, ook al is het leven daar soms moeilijk. Ik ben heel blij dat ik mij dit heb beseft en niet eindeloos blijf wachten op papieren. Ik heb genoeg ellende gezien."

Tijd voor vertrek

Soufiane moet last-minute nog langskomen bij AVIM voor een screening. Redelijk terneergeslagen komt hij naar kantoor. Hij begrijpt niet goed waarom hij nu nog een screening moet ondergaan, maar we raden hem aan gewoon naar de afspraak te gaan en er niet te veel over te stressen. Uit de screening blijkt uiteindelijk dat er nog een boete open stond, welke nog betaald moest worden voor vertrek. Samen met de DT&V doen we een beroep op de gemeente om deze laatste belemmering nog weg te nemen. Zij gaan akkoord en voldoen de boete, waardoor Soufiane met een gerust hart kan vertrekken. Dit is de kracht van de LVV: samen zoeken naar een passende oplossing voor de belemmeringen voor terugkeer.

Op een vroege maandagochtend is het dan eindelijk zover: de dag van vertrek. We treffen Soufiane in de vertrekhal. Hij zit vol emoties en oogt gespannen. Na een heel lang traject is het dan eindelijk zover om écht te gaan. Na nog wat overpakken van de bagage en wat laatste afscheidsgroeten is het dan echt tijd om door de douane te gaan. Nog één laatste zwaai en dan is Soufiane echt vertrokken. De uitzichtloosheid, problemen en neerslachtigheid laat hij hopelijk achter in Nederland, en met een lach op zijn gezicht gaat hij zijn toekomst in Algerije tegemoet. De collega's van Goedwerk kijken elkaar ook even aan: na een traject van drie jaar is het toch gelukt om Soufiane te ondersteunen bij zijn terugkeer naar familie, zijn verloofde en hopelijk alle andere dromen die hij wil verwezenlijken.

Aankomst in Algerije

Na een lange reis ontvangen we eindelijk het bericht dat Soufiane goed is aangekomen in Algerije. In een voice memo vertelt hij: "Pff ik ben eindelijk thuis, ondanks alle obstakels ben ik blij dat ik goed ben aangekomen. Ik wil jullie een voor een enorm bedanken voor alle moeite. Mochten jullie ooit wat nodig hebben hier ben ik er voor jullie. Mijn huis is jullie huis." Met een gerust hart kijken we terug op een mooi, lang en bewogen traject.

Wij willen de collega's van IOM danken voor het veelvuldige goede contact en de algehele prettige samenwerking rondom het vertrek van Soufiane. Er gaat ook een dankwoord uit naar de DT&V, de gemeente Amsterdam en de RGOA voor hun flexibiliteit, het meebewegen en alle betrokkenheid om het vertrek van Soufiane in goede banen te leiden.